

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА СЛУЖБА

Ваљево

Бирчанинова 128 А,
014/3519-390, 3519-391
e-mail: pssvaljevo@nadlanu.com

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Сектор за рурални развој

www.dsss.rs

Билтен за октобар
бр.12

Ваљево, 22.10.2010. година

Назив билтена: Актуелни радови у месецу октобру

Садржај:

- теме: Исхрана сјагњених оваца
- Заштита семена ратарских култура од штеточина у складиштима
- Јесење ђубрење воћака

Аутори:

др Радосав Вујић
дипл. инг. Весна Јанковић
дипл. инг. Ђорђе Совиљ

Тираж:
350 примерака

Исхрана сјагњених оваца

Увод

Производња приплодних оваца условљена је првенствено генетским али и великим број парагенетских фактора.

Један, од њих је правилна исхрана. Због тога, исхрана приплодних оваца мора бити у складу са потребама животиња, у зависности од њихових производно-физиолошких

фаза (бременитост, лактација, засушеност).

Највећи захтеви у погледу хранљивих материја јављају се код приплодних оваца у последњој трећини бременитости и у периоду стеоних јагњади. Ово су тако звани критични периоди у животу приплодних оваца, о којима се мора повести рачуна у вези исхране оваца.

Исхрана сјагњених оваца

Исхрани бременитих оваца мора се посветити посебна пажња, јер су њихови захтеви у исхрани у том периоду посебно изражени. На почетку бременитости овце немају неких већих захтева у погледу исхране. Међутим, како бременитост одмиче, тако и захтеви расту, а највећи су у последњих 60 дана бременитости.

Правилна исхрана бременитих оваца треба да обезбеди нормално одвијање свих физиолошких функција, нормалан раст вуне.

Ембрионални развој плода и добру производњу млека. Од здравственог стања, ухрањености и нивоа исхране бременитих оваца зависи развој јагњади у интраутерном периоду, а у знатној мери утиче и на будућу продуктивност подмлатка.

Потребе оваца у другом периоду бременитости веће су за око 20% енергетске вредности исхране и за 30-40% вредности протеина, јер се продужењем тако бременитости убрзавају метаболички процеси у организму.

Повећање масе ембриона настаје углавном у току последњих 50-60 дана бременитости. Ове потребе могу бити и веће уколико овце нису завршиле свој пораст или су у нижој кондицији.

У току ембрионалног развоја полако се формирају важне особине, значајне за висину производње у екстраутерном животу-развитку. Зато је изузетно важно овде хранити са добро избалансираном оброцима у свим хранљивим материјама и енергији, а нарочито у протеинима, макро и микроелементима и витаминима.

Ако се сјагњење овце држе на паши слабијег квалитета, а онда током два месеца пре јагњења треба оброк комплетирати са 200-300 грама концентрата са додатком од око 25 минерала. Практичан пример obroка за овце у последњој трећини гравидности може да изгледа овако:

-ливадско сено 1,5-2 кг

-силажа кукуруза 2-3 кг

-концентрат 0,5 кг

-минерална витаминска смеша 25 грама

Овцама које су сјагњене не треба давати хигијенски неисправну силажу; као што је буђаво, труло, плесниво или превише кисело. Такође је опасно давати и силажу кукуруза која је хладна и смрузнута.

Зато се силажа пре давања уноси 2-3 сата у објекат-пре давања животињама.

Кабаста храна овцама се даје више пута у току дана (најмање два пута) а концентрат -једном најбоље ујутру.

др. Радосав Вујић

Заштита семена ратарских култура од штеточина у складиштима

Најважније штеточине складишта семена ратарских култура су: житни, кукурузни и пиринчани жижак, брашнар, мали брашнар, житни мољац.....

У складиштима су често присутне гриње и глодари (сиви, црни пацов, домаћи миш....).

Откривање штеточина складишта није лако јер су то углавном ситни организми. Њихово присуство је видљиво тек када се масовно размноже и већ проузрокују оштећења.

Због тога је неопходно да се повремено обави преглед празног складишта, врећа, и жита које је смештено у складишту.

Преглед празних складишта обавља се пре уношења новог семена. У празним складиштима штеточине се могу наћи у пукотинама зидова, патоса, дрвених стубова, између разних преграда. Прегледом треба обухватити и празну амбалажу присутну у складиштима јер се на њој могу задржати штеточине и прећи на нове количине унетог семена.

При обављању прегледа врећа прво се обавља преглед спољне површине вреће, затим додирне површине неколико суседних врећа.

Мере које се примењују за сузбијање штеточина складишта су:

- превентивне мере

- хемијске мере

- физичке мере

Превентивне мере су најважније за заштиту семена у складиштима а истовремено најефикасније и најјефтиније.

У превентивне мере убрајају се: пројектовање и изградња складишта, чишћење и поравка складишта, контрола пре уношења, сушење семена, контрола температуре и влаге, контрола амбалаже.

Хемијске мере подразумевају примену хемијских средстава и ту спадају:

- дезинсекција празних складишта
- запрашивање жита и другог семенског материјала
- третирање површине жита или амбалаже инсектицидима

Физичке мере подразумевају примену високе или ниске температуре.

Пестициди који се примењују у складишту су: инсектициди и родентициди.

Најчешће примењивани инсектициди су на бази следећих активних материја: Malation, Aluminium-fosfid, Deltametrin, Dihlorvos, Natrijum-selenit.

За сузбијање штетних глодара примењују се инсектициди на бази активних материја. Bromadiol, Hlofacinon, Holekalciferol, Varfarin.

При раду са пестицидима треба бити опрезан. Обавезно је поштовати упуство за примену, нарочито обратити пажњу на радну каренцу и каренцу.

Дипл.инг.Весна Јанковић

Јесење ђубрење воћака

Ђубрење је једна од најважнијих агротехничких мера којом се побољшавају особине земљишта, пружа оптимална исхрана воћкама, обезбеђује нормалан раст, делује повољно на квалитет плодова, утиче на повећање отпорности воћака према суши, болестима и штеточинама.

Ђубрењем се обезбеђује редован и добар принос воћака, надокнађују оне количине хранљивих материја које су изнете из земљишта и потрошене за изградњу дрвета, лишћа, пупољака и плодова.

Потребне количине појединих елемената додају се у виду органских и минералних ђубрива.

Јесење ђубрење воћака је веома корисно јер је корен воћака активан и у току јесени када опадне лист и почетком зиме.

За јесење ђубрење воћака користе се органска и минерална ђубрива.

Од органских ђубрива најважнији је стајњак. Поред садржаја хранљивих елемената (10 тона добро згорелог говеђег стајњака садржи око 50 кг азота, 30 kg фосфора, 60 kg калијума), стајњаком се побољшава структура земљишта, повећава садржај хумуса, побољшава топлотни, водни и ваздушни режим земљишта. Количине стајњака се крећу од 10-40 т/ха.

Од минералних ђубрива треба користити она која садрже мање азота због његове покретљивости у земљишту (њих ћемо дати у пролеће) а већи садржај калијума и фосфора.

Најбоље формулације комплексних ђубрива за воћарску производњу су

:10:20:30; 7:14:21; 10:12:26; 9:18:27; 8:16:24; 0:20:30; 12:52:0.

Количине и формулације ових ђубрива одређују се на основу урађених хемијских анализа земљишта.

Азотна ђубрива (КАН, Уреа) треба додати у пролеће са почетком вегетације у два – три наврата.

Стајњак и комплексна ђубрива најбоље ја растуриати по целој површини а одмах након растурања обавити јесењу обраду.Обрадом се ђубрива уносе на већу дубину,што ближе кореновом систему.Ово је посебно битно јер се фосфор и калијум споро премештају у дубље слојеве земљишта (1-2 цм годишње), тако да је ефекат јесење обраде велик јер се ова хранива уносе у зону корена и стављају на располагање воћкама одмах.

Дипл.инг.Ђорђе Савиљ